

JJ-110

January-2024

B.A., Sem.-I

**Multidisciplinary – MDC-114 : Sanskrit
(History of Classical Sanskrit Literature)
(As per NEP-2020)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી તરફના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

Instruction : Figures to the right indicate marks.

1. કવિ કાલિદાસના જીવન વિશે માહિતી આપો. 10
Give information about the life of the poet Kalidasa.
અથવા/OR
1. ટૂંકનોંધ લખો : 10
Write a short note :
(1) ઉત્તરરામચરિતમ્ ।
(2) મૃચ્છકટિકમ્ ।
2. ભાસના રામાયણ પર આધારિત નાટકોનો પરિચય આપો. 10
Give introduction of Bhasa's plays based on Ramayana.
અથવા/OR
2. ટૂંકનોંધ લખો : 10
Write a short note :
(1) ભાસનું જીવન (Life of Bhasa)
(2) પ્રિયદર્શિકા
3. કિરાતાર્જુનિયમ્ – મહાકાવ્યની વિસ્તૃત માહિતી આપો. 10
Give detailed information about the epic 'કિરાતાર્જુનિયમ્'.
અથવા/OR
3. ટૂંકનોંધ લખો : 10
Write a short note :
(1) બુદ્ધચરિતમ્
(2) ગંગાલહરી

4. કવિ દંડીના જીવન વિશે માહિતી આપો.

10

Give information about life of the poet Dandi.

અથવા/OR

4. ટૂંકનોંધ લખો :

10

Write a short note :

(1) કાદમ્બરી ।

(2) વાસવદત્તા ।

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ દસ)

10

Fill in the blanks choosing the correct option. (any ten)

- (1) કાલિદાસે કુલ _____ કૃતિની રચના કરી છે. (2, 4, 7)
- (2) વિક્રમોર્વશીયમ્ નાટકની નાયિકા _____ છે. (શકુંતલા, માલવિકા, ઉર્વશી)
- (3) ઉત્તરરામચરિત નાટકનો નાયક _____ છે. (રામ, હનુમાન, ઉદયન)
- (4) ભાસે કુલ _____ કૃતિઓની રચના કરી છે. (12, 11, 13)
- (5) રત્નાવલી નાટિકાની નાયિકા _____ છે. (વાસવદત્તા, સાગરિકા, સુસંગતા)
- (6) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ નાટક _____ કવિની કૃતિ છે. (કાલિદાસ, ભાસ, ભવભૂતિ)
- (7) કુમાર ગૌતમે નગરયાત્રા વખતે _____ દ્રશ્યો જોયા હતા. (2, 3, 6)
- (8) કિરાતાર્જુનિયમ્ મહાકાવ્યમાં કિરાત વેષે _____ હતા. (અર્જુન, શિવ, કૃષ્ણ)
- (9) ગંગાલહરીમાં _____ ની સ્તુતિ કરી છે. (યમુના, ગંગા, નર્મદા)
- (10) દશકુમારચરિતમાં કુલ _____ કુમારોની કથા આવે છે. (9, 10, 8)
- (11) હર્ષચરિત _____ કવિની કૃતિ છે. (બાણ, સુબંધુ, દંડી)
- (12) સુબંધુની કૃતિનું નામ _____ છે. (કાદંબરી, વાસવદત્તા, હર્ષચરિત)

Seat No. : _____

JJ-110

January-2024

B.A., Sem.-I

**Multidisciplinary – MDC-114 : Sanskrit
(Ancient Indian Writing Skills)
(As per NEP-2020)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી તરફના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

Instruction : Figures to the right indicate marks.

1. ભારતીય લેખનકળાના ઇતિહાસ વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. 10
Write a detailed note on the History of Indian Writing Art.
અથવા/OR
1. ભારતની પ્રાચીન લિપિઓના ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. 10
Give detailed information on the Origin and Development of the Ancient Scripts of India.
2. પ્રાચીન ભારતીય લેખન સામગ્રી તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતાં સાધનોનો પરિચય કરાવો. 10
Introduce the instruments used as Ancient Indian Writing materials.
અથવા/OR
2. પ્રાચીન ભારતીય લેખન સામગ્રી તરીકે ભોજપત્ર અને તાડપત્રનો પરિચય આપો. 10
Introduce Bhojapatra and Tadapatra as Ancient Indian Writing material.
3. ભારતીય લિપિઓનો ઇતિહાસ અને તેનું મહત્ત્વ જણાવો. 10
Describe the history and importance of Indian Scripts.
અથવા/OR
3. ભારતીય લિપિઓમાંની મુખ્ય લિપિઓ જણાવો અને ભારતમાં તેના વ્યાપ વિશે નોંધ લખો. 10
Describe the major Scripts of Indian Scripts and write a note on their prevalence in India.
4. હસ્તપ્રત એટલે શું તે જણાવી તેના પ્રકારો વિશે વિગતે માહિતી આપો. 10
Explain what is a Manuscript and give detailed information about its types.
અથવા/OR
4. બંને ટૂંકનોંધ લખો : 10
Write short notes on both :
(1) પ્રાચીન હસ્તપ્રતો સાચવવાના ઉપાયો જણાવો.
Describe the methods of preservation of Ancient Manuscripts.
(2) હસ્તપ્રતોની જાળવણીના આધુનિક અને વૈજ્ઞાનિક ઉપાયો
Modern and Scientific Methods of Preservation of Manuscripts

5. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને જવાબ આપો : (ગમે તે ૬૨૫)

10

Answer the following questions by finding the correct option. (any ten)

(1) તાંબાના પતરા પર લખેલ લેખને શું કહે છે ? (તામ્રપત્ર, ભૂર્જપત્ર, ઇષ્ટિકાલેખ)

What is the article written on copper plate called ? (તામ્રપત્ર, ભૂર્જપત્ર, ઇષ્ટિકાલેખ)

(2) ભારતની સૌથી પ્રાચીન લિપિ કઈ છે ? (બ્રાહ્મી, ખરોષ્ટી, દેવનાગરી)

Which is the oldest script of India ? (Brahmi, Kharosthi, Devanagari)

(3) લેખન સામગ્રી તરીકે વપરાતાં ભૂર્જપત્ર કયા પ્રદેશમાં થાય છે ? (ઠંડા પ્રદેશ, ગરમ પ્રદેશ, સમશીતોષ્ણ પ્રદેશ)

Bhurjapatra used as writing material occurs in which region ? (Cold region, Warm region, Temperate region)

(4) રૂ અથવા ગાભામાંથી બનાવવામાં આવતા કાગળને શું કહે છે ? (તૂલપત્ર, તામ્રપત્ર, ભૂર્જપત્ર)

What is the paper made from cotton or cloths called ? (તૂલપત્ર, તામ્રપત્ર, ભૂર્જપત્ર)

(5) ગિરનાર પર્વત ઉપર કોણે બ્રાહ્મીલિપિમાં શિલાલેખ લખ્યો હતો ? (સમ્રાટ અશોક, સ્કંદગુપ્ત, ચંદ્રગુપ્ત)

Who wrote the inscription in Brahmi script on Mount Girnar ?

(Emperor Ashoka, Skandagupta, Chandragupta)

(6) શિલાલેખ એટલે શું ?

(પથ્થર ઉપર કોતરેલું લખાણ, તાંબાના પતરા પર લખેલું લખાણ, ભૂર્જપત્ર ઉપર લખેલું લખાણ)

What is inscription ?

(Inscription on Stone, Inscription on Copper Plate, Inscription on Bhurjapatra)

(7) પ્રાચીન સમયમાં કઈ લિપિનો વ્યાપ કે પ્રસાર દક્ષિણ ભારતમાં વધારે હતો ? (ગ્રન્થલિપિ, શારદાલિપિ, બ્રાહ્મીલિપિ)

Which script was more prevalent in South India in Ancient times ? (ગ્રન્થલિપિ, શારદાલિપિ, બ્રાહ્મીલિપિ)

(8) બૌદ્ધ સાહિત્યના લલિતવિસ્તર ગ્રંથમાં કુલ કેટલી લિપિઓની વાત કરી છે ?

How many scripts are mentioned in Lalitavistar Granth of Buddhist Literature ?

(9) લેખન સામગ્રીમાં મષીનો અર્થ શું થાય છે ? (શાહી, લેખણ, ગ્રન્થી)

What is the meaning of મષી in writing material ? (શાહી, લેખણ, ગ્રન્થી)

(10) પ્રાચીન પુરાવા મુજબ ઈ.સ. પૂર્વે કયા સમય પછી લેખન પદ્ધતિનો ઉદય થયો ?

(2500, 3500, 3000)

According to ancient evidence, after what time BC did the Writing System emerge ?

(2500, 3500, 3000)

(11) જે પુસ્તક 'ચાર આંગળ' લાંબુ હોય તેને કેવું પુસ્તક કહે છે ?

(ગડીપુસ્તક, મુષ્ટિપુસ્તક, કચ્છપીપુસ્તક)

What kind of book is called a book which is 'four inches' long ?

(Gadipustak, Mushtipustak, Kutchpipustak)

(12) વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્ - નામનું ધ્યેય વાક્ય કઈ લિપિમાં લખાયેલ છે ? (દેવનાગરી, શારદા, બ્રાહ્મી)

વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્ - The motto is written in which script ?

(દેવનાગરી, શારદા, બ્રાહ્મી)